

מבט לאיראן
19 בדצמבר 2016 – 1 בינואר, 2017
ד"ר רז צימט

עיקרי הדברים

- ✓ חסין סלאמי, סגן מפקד משמרות המהפכה, הצהיר, כי נפילת העיר חלב בידי כוחות המשטר הסורי סיכלה את תוכניות המערב להשתלט על האזור. עוד אמר סלאמי, כי לנוכח הצלחת חזבאללה להילחם בעיר חלב, אין ספק כי יוכל להילחם היטב גם ברחובות ערי ישראל.
- ✓ חסין דהקאן, שר ההגנה האיראני, אמר, כי איראן מקיימת נוכחות בסוריה ובעיראק משום שהיא מתייחסת לביטחון האזור כאל ביטחונה שלה.
- ✓ נמשכים התיאומים בין איראן ורוסיה סביב ההתפתחויות בסוריה: הנשיא רוחאני קיים שלוש שיחות טלפון עם עמיתו הרוסי, ולדימיר פוטין, ובמוסקבה התכנסה פגישה משולשת של שרי החוץ של איראן, רוסיה ותורכיה לדיון במשבר בסוריה.
- ✓ עלי שמח'אני, מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, אמר, כי איראן ורוסיה משתפות ביניהן פעולה בסוריה במסגרת בסיס משותף המסייע בייעוץ לצבא סוריה ולכוחות ההתנגדות.
- ✓ סגן שר החוץ האיראני, ג'אברי אנצארי, קיים ביקור בסוריה ובלבנון ונפגש עם בכירים משתי המדינות.
- ✓ איראן דחתה את טענות דובר מחלקת המדינה האמריקאי, כי נסיעתו של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, לחלב שבסוריה מהווה הפרה של החלטת מועצת הביטחון של האו"ם 2231. בימים האחרונים התפרסמו תמונות נוספות המתעדות את סלימאני בעיר לאחר נפילתה בידי המשטר הסורי.
- ✓ חבר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ אמר בריאיון לעיתון הרפורמיסטי קאנון, כי אם חמאס לא תשנה את האסטרטגיה שלה כלפי סוריה ותפסיק את תמיכתה באופוזיציה הסורית, תאלץ איראן לכוון קשרים חדשים עם קבוצות פלסטיניות אחרות.

כללי

■ חסין סלאמי (Hossein Salami), סגן מפקד משמרות המהפכה, אמר בריאיון, שהעניק ב-24 בדצמבר 2016 לטלוויזיה האיראנית, כי נפילת חלב בידי כוחות המשטר הסורי סיכלה את תוכניות מדינות המערב וכמה ממדינות האזור להשתלט על האזור. האמריקאים התכוונו, לדבריו, להשתלט על סוריה ולאחר מכן להתפשט לעבר לבנון ועיראק ובסופו של דבר להגיע לאיראן ולכוון סדר חדש במזרח התיכון, אך שחרור חלב הוכיח, כי אין הם מסוגלים לנהל את ההתפתחויות באזור. הוא ציין, כי מי ששולט בחלב, יכול לשלוט בכל צפון-סוריה וכל מי ששולט בדמשק, יכול לשלוט בדרום-סוריה.

■ סלאמי הוסיף, כי ארצות-הברית, האירופאים ו"הציונים" התכוונו לרסן את חזבאללה, אך חזבאללה הפך כיום לכוח אזורי משמעותי. כאשר חזבאללה מצליח לפעול בתעלות החשוכות ובסמטאות המפותלות של חלב, אין ספק שהוא יוכל להילחם הרבה יותר טוב גם ברחובות חיפה ותל-אביב, אמר סלאמי (תסנים; ספאה ניוז, 25 בדצמבר 2016).

סגן מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (תסנים, 25 בדצמבר 2016).

■ (Hossein Dehghan), שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן אמר, כי הסיבה לנוכחות איראן בסוריה ובעיראק היא שאיראן מתייחסת לביטחון האזור כאל ביטחונה שלה. בטקס לרגל השקת בול לזכרו של חסין המדאני (Hossein Hamedani), בכיר משמרות המהפכה, שנהרג בשנה שעברה בסוריה, אמר דהקאן, כי הזרם התכפירי הטרוריסטי הפועל כיום בסוריה ובעיראק הוקם על-ידי המדינות הריאקציוניות באזור, ארצות-הברית, הציונים וכמה מדינות נוספות, כגון תורכיה. לדבריו אם פעילותו בסוריה, בעיראק ובתימן לא תיפסק, יסכן הדבר את הסדר העולמי כולו. הוא ציין, כי מלחמתה של עיראק בקיצוניות, בטרור ובחוסר היציבות היא משימה אנושית ואסלאמית (תאבנאכ, 26 בדצמבר 2016).

טקס השקת בול לזכרו של חסין המדאני (אירנ"א, 26 בדצמבר 2016)

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

■ חסן רוחאני, נשיא איראן, קיים ב-24 בדצמבר 2016 שיחת טלפון עם נשיא רוסיה, ולדימיר פוטין, במהלכה דנו השניים בשיתוף פעולה אזורי בין שתי המדינות ובמשבר בסוריה בעקבות נפילת חלב לידי כוחות המשטר הסורי. זוהי שיחת הטלפון השלישית בין שני הנשיאים בחודש האחרון (אירנ"א, 24 בדצמבר 2016).

■ ב-20 בדצמבר 2016 התכנסה במוסקבה פגישה משולשת של שרי החוץ של איראן, רוסיה ותורכיה לדין במשבר בסוריה. בתום הפגישה התפרסמה הודעה משותפת בה הדגישו שלוש המדינות את תמיכתן בשמירת עצמאותה, אחדותה ולכידותה הטריטוריאלית של סוריה. בהודעה נאמר, כי הפתרון למשבר בסוריה הוא פוליטי ולא צבאי וכי שלוש המדינות מדגישות את מחויבותן למאבק משותף נגד דאעש וג'בהת אלנצרה ועושות אבחנה בין לבין יתר קבוצות האופוזיציה המזוינות (איסנ"א, 20 בדצמבר 2016). מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), שר החוץ האיראני, אמר במהלך הפגישה כי אין אפשרות אחרת לפתרון המשבר בסוריה אלא בדרך מדינית וכי יש להמשיך במאבק בטוריסטים לא רק בסוריה אלא בכל מקום אחר (פארס, 20 בדצמבר 2016).

פגישת שרי החוץ של איראן, רוסיה ותורכיה במוסקבה (משרק ניז, 20 בדצמבר 2016)

■ עלי-אכבר ולאיתי (Ali Akbar Velayati), יועצו לעניינים בינלאומיים של המנהיג העליון, הגדיר את הפגישה המשולשת במוסקבה כ"התפתחות משמעותית". הוא ציין, כי בעבר ניצבו איראן ורוסיה בצד אחד ואילו תורכיה בצד האחר. היום, לעומת זאת, שלוש המדינות משתפות פעולה כדי לשחרר את סוריה מידי הזרים. הוא הביע תקווה, כי בזכות הפגישה, יהיה ניתן לייצב את לכידותה הטריטוריאלית של סוריה ואת ריבונות ממשלתה החוקית, להוציא את הטוריסטים מחוץ למדינה ולשחרר את סוריה מידי הזרים (תסנים; אירנ"א, 21 בדצמבר 2016).

■ עלי שמח'אני (Ali Shamkhani), מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, אמר כי תמיכת שלוש המדינות בריבונותה, בעצמאות ובלכידותה הטריטוריאלית של סוריה מעידה על נכונות האסטרטגיה שאימצה הרפובליקה האסלאמית החל מפרוץ המשבר בסוריה (פארס, 21 בדצמבר 2016).

■ עלי שמח'אני (Ali Shamkhani), מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, אמר, כי איראן ורוסיה משתפות פעולה בסוריה במסגרת בסיס משותף המסייע בייעוץ לצבא סוריה ולכוחות ההתנגדות. במסיבת עיתונאים ציין שמח'אני, כי איראן מקיימת פעילות משותפת עם עיראק, רוסיה וסוריה לתכנון המאבק נגד הטרור במישור הצבאי. שמח'אני הוסיף, כי רוסיה היא בעלת בריתה של איראן במלחמה נגד הטרור וכי התיאום בין שתי המדינות נמשך ברמות הבכירות ביותר חרף מאמצי האויבים לפגוע בשיתוף הפעולה ביניהן. בהתייחסו לפגישה המשולשת של שרי החוץ של איראן, תורכיה ורוסיה שהתקיימה במוסקבה ב-20 בדצמבר 2016 לדיון בהתפתחויות בסוריה אמר שמח'אני, כי הוא מקווה שהפגישה תתבסס על העיקרון לפיו הפתרון למשבר בסוריה הוא פוליטי ולא צבאי (פארס, 20 בדצמבר 2016).

עלי שמח'אני (פארס, 20 בדצמבר 2016).

■ עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), יועצו לעניינים בינלאומיים של המנהיג העליון, אמר בפגישה עם עדנאן חסן מחמוד (Adnan Hassan Mahmoud), שגריר סוריה בטהראן, כי "ניצחון ההתנגדות" בחלב מוכיח, כי ניתן להגיע להישגים גדולים במאבק בטרור גם ללא ארצות-הברית והמערב. הוא ציין, כי סוריה חזקה כיום יותר מבעבר וכי המדינות התומכות בטרור ובקיצוניות, ובכללן "המשטר הציוני", אינן יכולות עוד להציב איום בפני העם והממשלה בסוריה (תסנים, 22 בדצמבר 2016).

■ חסין דהקאן (Hossein Dehqan), שר ההגנה האיראני, אמר בריאיון לטלוויזיה הרוסית (27 בדצמבר 2016), כי איראן מתנגדת להשתתפות ערב הסעודית בשיחות לפתרון המשבר בסוריה. הוא ציין, כי שחרור העיר חלב עמד בראש סדר העדיפויות של ממשלת סוריה ותומכיה לנוכח חשיבותה האסטרטגית הפוליטית והכלכלית.

■ ג'אברי אנצארי (Jaberi Ansari), סגן שר החוץ האיראני לענייני ערב ואפריקה, קיים ב-21-22 בדצמבר 2016 ביקור בסוריה ובלבנון. במהלך הביקור נפגש אנצארי עם בכירים סורים ולבנונים, ובהם: הנשיא אסד; ראש ממשלת סוריה, מחמד עמאד ח'מיס (Mohammad Imad Khamis); שר החוץ הסורי, וליד מעלם; נשיא לבנון, מישל עון; ראש ממשלת לבנון, סעד חרירי; יו"ר הפרלמנט הלבנוני, נביה

בריו; ומזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה, ודן עימם בהתפתחויות באזור. כמו כן השתתף אנצארי בישיבת הועדה הפוליטית המשותפת לאיראן ולסוריה (מהר, 21 בדצמבר 2016).

סגן שר החוץ ג'אברי אנצארי (מהר, 21 בדצמבר 2016).

■ ג'ון קירבי, איראן דחתה את טענות דובר מחלקת המדינה האמריקאי, כי נסיעתו של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, לחלב שבסוריה מהווה הפרה של החלטת מועצת הביטחון של האו"ם 2231. ג'ואד כרימי-קדוסי (Javad Karimi-Qodduzi), חבר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אמר, כי המערב ספג תבוסה מוחצת בחלב ומנסה כעת לנהל מערכה תקשורתית חסרת ערך נגד איראן. הוא ציין, כי החלטה 2231 אינה מציבה כל מכשול בפני נסיעותיו של סלימאני באזור והמערב אינו יכול לקבל החלטה בעניין זה (אירנ"א, 21 בדצמבר 2016). ידאללה ג'ואני (Yadollah Javani) יועצו של נציג המנהיג העליון במשמרות המהפכה, אמר בעניין זה, כי איראן אינה מייחסת לגיטימיות לסנקציות האמריקאיות נגד בכירים איראנים (תאבנאק, 21 בדצמבר 2016). בימים האחרונים התפרסמו תמונות נוספות המתעדות את סלימאני בעיר חלב לאחר נפילתה בידי המשטר הסורי.

קאסם סלימאני בעיר חלב (ערוץ טלגרם איראני, 27 בדצמבר 2016).

המעורבות האיראנית בתימן

■ בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, אמר, כי איראן אינה מקיימת נוכחות בתימן וכי השפעתה במדינה זו היא "היסטורית ותרבותית". במסיבת העיתונאים השבועית שלו אמר קאסמי, כי המתקפות הסעודיות בתימן חייבות להיפסק וכי איראן תומכת במשא ומתן בין הקבוצות התימניות השונות (פארס, 19 בדצמבר 2016).

■ בכיר איראני נוסף אמר, כי איראן אינה מקיימת כל נוכחות צבאית בתימן. סוכנות הידיעות איסנ"א דיווחה (21 בדצמבר 2016), כי הבכיר האיראני, ששמו לא צוין, הכחיש דיווחים בתקשורת הערבית בנוגע למותו של קצין איראני בכיר במתקפה אווירית, שביצעו מטוסי הקואליציה הערבית בהנהגת ערב הסעודית בצפון-תימן. לדבריו, אין כוחות צבאיים איראנים בתימן והפצת דיווחים אלה נועדה להסתיר את בוגדנותם של אלה שהזמינו כוחות זרים לתימן על מנת להרוס אותה ולהרוג את אזרחיה.

■ עלא' אל-דין ברוג'רדי (Alaeddin Boroujerdi), יו"ר ועדת המג'לס למדיניות חוץ ולביטחון לאומי, אמר בפגישה עם רצ'ואן אלחיימי (Radwan al-Haimi), חבר המועצה המהפכנית העליונה של תימן, שביקר בטהראן, כי איראן תמשיך להגיש תמיכה לעם בתימן לנוכח המתקפות הסעודיות (פארס, 26 בדצמבר 2016).

פגישת ברוג'רדי – אל-חימי, מתוך: icana.ir, 26 בדצמבר

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

■ חשמתאללה פלאחת-פישה (Heshmatollah Fallahatpisheh), חבר ועדת המג'לס לביטחון לאומי ולמדיניות חוץ, אמר בריאיון לעיתון הרפורמיסטי קאנון (Ghanoon, 21 בדצמבר 2016), כי על חמאס לשנות את האסטרטגיה שלה ביחס לסוריה ולהפסיק את תמיכתה באופוזיציה הסורית המשרתת את האינטרסים של דאעש. הוא ציין, כי אל לפלסטינים לשכוח את תמיכתה של סוריה בחזית ההתנגדות וכי אם חמאס לא תשנה את מדיניותה, איראן תאלץ לכונן קשרים חדשים עם קבוצות פלסטיניות אחרות באופן שלא יפגע ב"התנגדות".